

HENRI-BENJAMIN CONSTANT DE REBECQUE

(25 Ekim 1767, Lozan – 8 Aralık 1830, Paris)

Aslen Kuzey Fransalı bir ailenin üyesi olan Benjamin Constant, Hollanda Ordusunda görev yapan İsviçreli bir subayın oğlu olarak Lozan'da dünyaya geldi. Annesi doğumdan sekiz gün sonra hayatını kaybettiği için ilk eğitimlerini hususi eğitimden aldı. Constant Oxford, Erlangen ve Edinburgh üniversitelerinde eğitim gördü. Edinburgh yıllarında Aydınlanma düşünürleri ile tanışan Constant'ın düşünce hayatında İngiliz yazını etkisini hissettirmektedir. 1788 yılında Brunswick Dükü'nün sarayında vazifeliyken nedimelerden Wilhelmina von Cramm ile kısa sürecek bir evlilik yaptı. Çeşitli dönemlerde İsviçre, İskoçya, Almanya ve İngiltere'de yaşayan Constant, Fransız Devrimi'nden yaklaşık dört yıl önce Paris'e yerleşti. Fransa'nın politik anlamda bu çalkantılı döneminde Constant, politik tercihini ateşli bir liberal olarak Cumhuriyetçilerden yana belirledi. Özellikle 19. yüzyılın ilk çeyreğinde Fransa'da politik alana yön verecek yazılar yazdı ve siyaset felsefesi sahasında liberalizm üzerine düşünceler ortaya koydu. Klasik liberalizm ile modern liberalizm arasında yaptığı ayrımlar ile döneminde liberal düşünce sahasına mihmandarlık etti. Yaşamında bir dönüm noktası olacak olan Madame de Staël ile 1794 yılında tanıştı ve kendisiyle bir dönem tutkulu bir aşk yaşadı. Özellikle bu tanışma sonrasında siyaset sahnesinde rol almaya başladı ve meclise girdi. 1806'da "*Principes de Politique*" (Siyaset İlkeleri) kitabını yazdığı dönemlerde Madam de Staël ile araları açılmıştı. 1808 yılında Paris'te tanıştığı Charlotte von Hardenberg ile evlendi. Diğer Napolyon aleyhtarları ile birlikte sürgün edilen Constant ülkeden ayrılarak Weimar'a gitti. Otoriter rejimlere sert eleştiriler yönelttiği "*De l'esprit de conquête et d'usurpation*" (Fetih ve Gasp Üzerine) adlı raporunu yazmasının ardından Bourbon Hanedanı iktidara geldi. Napolyon iktidarının güç kaybetmesiyle birlikte Fransa'ya tekrar dönebildi. 1816 yılında, güçlü psikolojik tahliller barındıran ünlü "*Adolphe*" romanını yayımladı. 1819'da tekrar meclise giren Constant, konuşmaları ve gazete yazıları ile muhalefetteki liberallerin etkili bir sesi oldu. Sağlığının bozulmasına rağmen din üzerine yaptığı çalışmalarını tamamladı ve yayımladı. 1830 yılında hayata veda eden Constant yüz binin üzerinde bir halk kitlesi eşliğinde Père Lachaise Mezarlığına defnedildi. Sağlığında yayımlayamadığı bazı yapıtları ölümünden sonra yayımlandı.

Politika, din ve edebiyat alanında yazı üretmiş olan Constant'ın Türkçede "*Adolphe*", "*Kırmızı Defter*" gibi kitapları yayımlanmış bulunmaktadır.

FURKAN ÖZCAN

Furkan Özcan, 1997 yılında İzmir'de doğdu. Lise öğrenimini Robert Kolejde tamamladıktan sonra Orta Doğu Teknik Üniversitesi İktisat Fakültesinde lisans eğitimini aldı.